

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Félszázévre . . . . . 2 frt 60 kr.
Évesre . . . . . 1 „ 30 „
Negyedévre . . . . . 70 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felolós szerkesztő:

ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Gróf Szapáry László.

Hazánk gyöngye, Fiume kikötőváros válságos időn ment mostanában keresztül. Bánffy miniszterelnök tőle megszokott akadémikuskodásával ott is felzavarta — ha ideig-óráig is — a békés haladásnak, közjóra irányuló munkásságnak vezető embereit. Fokozta az általa okozta zavart a fiumei kormányzói állásnak betöltetlen volta. Most már azonban Fiumében és környékén minden csendes, esillapodott a zavar, Fiume élére kinevezte az uralkodó kormányzóul Szapáry László grófot, a kinek az édesapja is viselte már ezt a hivatalt.

Hogy szerencsés választás-e a kormányzói állás ekként való betöltése, azt az idő fogja megmutatni. Mindenesetre erős, edzett kéz, nagy tudás szükséges ez állás méltó betöltésére. Szapáry gróf pedig még fiatal ember, a kinek próbára kell tennie minden erejét, hogy rendet csinálhasson Fiume talian népe között. Ámbár nem helyén való dolog az a szokás, hogy ily fontos állás betöltésénél nem az érdemeket szerzett multtal bíró férfiakat veszik tekintetbe, hanem odaállítanak fiatal erőket. Szapáry László gróf kinevezésénél azonban másként áll a dolog. Ő a közügyek terén fiatalosága daczára is sokat tett már, különösen a munkások és gyámoltalan nép fölsegélése érdekében a gazdakongresszusokon tett javaslataival keltett nagy feltűnést. S bár a szabadelvű iránynak híve, a mult évben ki kellett

lépnie pártjából azért, mert egyes kérdésekben nyíltan bátorkodott véleményét kifejezni.

Szapáry László grófnak, a ki pártállására való tekintet nélkül az agráriusok lelkes taborát is támogatja hazafias munkájában, életrajzi adataiból a következőket sikerült egybeállítanunk.

1864-ben született Perkatán, Fejérmegyében. Tanulmányai végeztével állami szolgálatba lépett s a londoni nagykövetségnél működött. 1892. évben választották meg országgyűlési képviselővé. Az egyházpolitikai törvényjavaslatok tárgyalásánál kilépett pártjából, mert bizony ő ellenzte a törvényeknek ilyen módon való életbe léptetését.

Sokat tanult, képzett fiatal ember az új kormányzó, a kitől példát vehetne sok fiatal főrangú. Ő nem a könnyű, léha szórakozásokkal szokta töltetni szabad idejét, hanem jó könyvek olvasásával, gazdasági tanulmányok és értekezések írásával szokott foglalkozni. S ha gróf Szapáry László mint fiumei kormányzó is ugy a mun-

kának és komoly foglalkozásoknak embere lesz, mint eddig volt, ugy bizony lehet számítanunk arra, hogy Fiume ügyei a legjobb kézbe vannak letéve.

Szapáry László gróf mint fiumei kormányzó nagyon sokat tehet a magyarság ügyeért Fiumében, a hol az utóbbi időkben a magyarelles mozgalmak napirenden voltak.

Gróf Szapáry László.

Éljen a független Magyarország!

Évszázadoknak véres csatái, a nemzet legjobb fiainak tömeges vértanusága, legutóbb az osztrák szövetségben harmincz esztendeig tartott gazdasági és politikai sülyedés, nem voltak képesek Magyarországnak a pragmatika szankció által biztosított és a 48 iki törvényhozás által világosan kifejtett politikai és gazdasági függetlenségét megsemmisíteni. A 67-iki kiegyezési nagy mű, a melyet megalkotói is csak ideiglenesnek szántak, a viszonyok hatalmának, a természetellenes helyzetnek és a magyar nemzet ősi jogainak sulya alatt önként összedől és a magyar nemzetnek törvényben biztosított független jogai érvényesülésüket hangosan követelik.

Azzal, hogy Ausztria népei a harmincz esztendeig fennállott gazdasági és politikai közösséget alkotmányos uton, a parlamentben megújítani nem akarják, a magyar kiegyezési alaptörvény az 1867. évi XII. törvényzikk alapján Magyarország nemcsak visszanyerte jogait, hanem kötelességévé is válik, hogy a gazdasági közösséget megszüntetve, bank- és pénzügyét, valamint vámkezelését és katonaságát önállóan, függetlenül Ausztriától, rendezze be. A kiegyezési alaptörvény szerint az eddigi szerződés a folyó év végén megszűnván, 1898. év első napjától kezdve Magyarország mint független, önálló állam, a saját igényei, akarata és tehetsége szerint a törvény által jogositva van gazdasági életét berendezni. A törvény ezt oly világosan mondja ki, hogy e fölött még csak vitatkozni sem lehet.

Azt lehetne gondolni, hogy minden magyar örömpeső szívvvel siet a Magyarországot jog és törvény szerint megillető ezen legnagyobb évszázados jogokat felhasználni és a magyar nemzet jövő alakulásának alapkövei lerakásához érvényesíteni. De nem úgy van. Az a szabadelvű kormány és az a szabadelvű párt, a mely harmincz esztendőn keresztül a nemzeti önállóság jogainak tagadásával tartotta fent uralmát, a melynek kedvéért gyanusítással, hatalmi tulkapással és erőszakoskodással illetett minden pártot és áramlatot, mely Magyarország önállóságára és függetlenségére törekedett, most sem tagadja meg magát. Most, a midőn az ország önállósága és függetlensége mint érett alma a törvény szerint magától ölünkbe hullana, ezek az urak el akarják dobni és nekik inkább kell a szolgaság és a gazdasági kiszípolozás, mint a független és önálló Magyarország. Persze, ha elfogadnák, halomra dölne harmincz esztendei hazudozásuk, melylyel állandóan azt hirdették, hogy Magyarország csak Ausztria kapcsolatában érheti el gazdasági és politikai nagyságát.

De ha akkor, a midőn a fennálló törvények

szerint az ország önállóságát és függetlenségét csak ohajtani, de megcsinálni nem lehetett, ezt a törekvést fel nem adtuk, még kevésbé fogjuk ezt tenni most, a midőn arra törvényes alkalom van, a mely talán évtizedek múlva sem kerül vissza ismét. A függetlenségi pártok fogják tudni kötelességüket és igazságuk meggyőző erejéből fogják meríteni a buzditást és a kitartást ahhoz a harcához, a mely Magyarország függetlenségének kivívását czélozza. Ebben a harcban minden jó magyar polgár rokonszenvére és segítségére számíthatnak. Nem fogjuk engedni, hogy a szabadelvű párt és a kormány egy új hazugsággal törülje el az ország jogait azzal a hazugsággal, hogy Magyarország függetlensége és önálló rendelkezése a törvény szerint akkor érvényesül, ha törvény és jog szerint megillető igazságairól önként lemond. A lemondás szép erénye a gyöngéknak, de egy nemzet életében öngyilkosság. A magyar nemzet pedig nem oly botor, hogy államiságának második ezredében öngyilkossá váljék éppen akkor, a midőn önálló és független berendezkedése által boldogulásának eszközeit hatványozott mértékben megteremtheti. Erre törekedni is fogunk és ezért csak egy jel-szavunk lehet, melyet minden magyar ember imádságképpen folyton szem előtt tartson, és ez: *Éljen a független Magyarország!*

Törvényjavaslat a szabad rendelkezési jog kifigurázására.

Ezt ezímet lehetne adni annak a törvényjavaslatnak, a melyet *Bánffy* báró legközelebb Ausztriával való szerződéses viszonyunk rendezésére nézve előterjesztett. Egy rut fogás, az alkotmányosságnak nyílt arezul ütése, az önrendelkezési jognak megvetése, a mit *Bánffy* urék e javaslattal törvényes erőre akarnak emelni. Röviden ezt tartalmazza.

Miután Ausztriával a gazdasági kiegyezés alkotmányos uton létre nem jöhetett, s e szerint semmi sem kötelez bennünket, hogy vele újra gazdasági közösségbe lépünk; tehát most már határozzuk el a saját akaratunkból, 1. hogy a közös vámterület s az osztrák-magyar bank egészen 1898. év végéig érvényben marad. 2. Várjuk meg az osztrákokat, hogy 1898. évi május elsejéig tetszik-e elfogadni a kiegyezésre vonatkozó javaslatokat, mert ha ez alatt az öt hónap alatt mégis kitudnánk egyezni az osztrákkal, hát akkor megmarad a régi állapot; ha pedig 3. 1898. május elsejéig sem tudnánk megegyezni, erre az esetre hatalmazza fel a törvényhozás a kormányt, hogy *rendeleti uton intézkedjék*.

Hát kell-e ennél a törvényjavaslatnál rutabb megcsufolása az önrendelkezési jognak? Hogy most, a mikor állami önállóságunkat a szentesített törvények alapján visszanyertük, hát akkor mi, a helyett

hogyan felhasználnánk a helyzetet, még öt havi haladékot adunk az osztráknak, hátha eddig kiegyezik velünk!?

Eddig panaszkodtunk a közös ügyes állapot miatt, de legalább azt mondhatták, hogy ez a törvény.

Ime, most megszűnt a kiegyezési törvény s mit akar a kormány? Azt, hogy most már a saját jószántunkból tegyük meg azt, a mire eddig törvény kényszerített. *Határozzuk el, hogy nem akarunk szabadok lenni. De még ennél is többet kíván: Adjuk meg neki a hatalmat, hogy rendeletileg intézhesse el ezt az életbe vágó kérdést. Hisz ez nem más, mint az abszolútizmus becsépészése, merénylet a magyar alkotmány ellen. Ha a javaslat törvényerőre emelkednék, megérdemelné, a magyar nemzet, hogy kőeszkővel uralkodjonak fölötte.*

Országgyűlés.

Nagyjelentőségű, történelmi pillanatok éltek át a magyar országgyűlésen. Elérkezett a pillanat, midőn Magyarország visszanyerte függetlenségét és szabadon rendelkezhetett magával.

Lázasan várták mindenfelől, vajjon a kormány hogy fogja kihasználni az önrendelkezési jogot. A kormány aztán benyújtott olyanféle javaslatot, hogy rendeljük vissza magunkat önkéntesen az osztrákkal való közösségbe. Valóságos vihar tört ki erre a fogásra, a mely csak arra szolgál, hogy miután a kormány alatt össze omlott a 67-es alap, tehát tessék a magyar törvényhozásnak önkéntesen megtagadni a roskadozó alkotmányt, nehogy az a mi drága kormányunkat maga alá temesse. Természetesen erre a mentő munkálatra nem fog vállalkozni a Ház ellenzéke, hanem lelkesen emeltek szót a független Magyarország mellett, és elhatározták, hogy most már, ha török, ha szakad, nem engednek a 48-ból.

Az országgyűlés részletes lefolyása a következő volt:

A községi és helyi nevek magyarosításáról szóló törvényjavaslat benyújtásával kezdődött meg az ülés. A javaslatot Ruffy Pál előadó indokolta meg. Röviden azt tartalmazza ez a javaslat, — mint már ismertettük, — hogy a magyar földön minden községnek magyar neve legyen. Szép beszédet mondott a javaslat mellett Eötvös Károly.

A helynevek elnevezésében kell, — ugymond — hogy a magyar állam joga, tekintélye megmaradjon. Amerikában nem panaszkodik a német, hogy nyelvükből kivetkőztetik; miért panaszkodnak a szászok nálunk, kik már 600 éve itt élnek Erdélyben s nyelvüket ezalatt megtartották. Az idegennyelvű tankönyvek miért nem írhatják más nyelven a helyneveket? Azért mert magyar állampolgárok részére készülnek. A kormány figyelmébe ajánlja, hogy a posta- és távirtdánál az idegen nevek kiküszöböltesenek. A vasutaknál csak a magyar nevek alkalmaztassanak. Intézkednie kell a miniszternek, hogy a törvény ne csak írott malaszt legyen, hanem haladéktalanul keresztülvitessék.

Münnich Aurél: Csodálkozással olvasta, hogy egyes választókerületek képviselőiket utasítják, hogy a javaslat ellen dolgozzanak. Nemcsak Erdélyben vannak szászok, hanem a Szepességben is s ezek nem tettek semmit. A képviselők világosítsák fel otthon a népet, hogy a javaslatnak tulajdonképpen mi a célja, tegyék meg azt úgy, mint a felvidéki képviselők. A miért ezt elmulasztották, bizalmát megvonja a szász képviselőktől. A Ház a szász képviselői kérésével elfogadta a javaslatot.

Önálló rendelkezés.

Ezután nyújtotta be Bánffy miniszterelnök az osztrák szerződéses viszony rendezésére vonatkozó törvényjavaslatot, melyet lapunk más helyén ismertettünk. A törvényjavaslat felolvasását a Ház ellenzéke igazi megbotránkozással fogadta. „Nem lesz abból soha törvény” — hangzott a kiáltás nyomában a függetlenségi párt sorából, s maga a jobboldal is hűvösen nézte az ő fő szabaduszójának Bánffy bárónak a vergődéseit.

„Éljen a független Magyarország!” Ezzel a felkiáltással távoztak a függetlenségiiek a Házból, a miből előre következtetni lehetett arra, hogy a legközelebbi ülésen ki fog törni a képviselőházban az a vihar, a melynek neve obstrukció.

Ugy is történt. A függetlenségiiek a párttervezetükön elhatározták, hogy az önálló vámterület és az önálló magyar nemzeti bank kivívása érdekében mindent elkövetnek s minden parlamentáris eszköz felhasználásával küzdeni fognak a kormány új provizoriális javaslata ellen. Másnap egy igen szép és tartalmas beszéddel Kossuth Ferencz indította meg a vitát.

Mig ő beszélt, lassanként megteltek a padok körötte párthiveivel, a kik helyeselték minden emelkedettebb mondatát. Kossuth az követelte, hogy a javaslatot adják ki tárgyalás végett az osztályoknak. Hogy miért, azt indokolta hosszú beszédében. Az osztrákok nem akarják velünk megkötni a kiegyezési szerződést, hát miért akarunk mi? Ilyen viszonyok közt erőszakolni a status quot — vízbeugrás.

— Hiszen Bánffy szabaduszó — jegyezte meg Meszlényi Lajos.

— Érdemes-e fentartani azt a szerződést, mely nekünk káros, Ausztriának pedig nem kell? kérdezte Kossuth Ferencz.

— Nem! nem! zugott a szélsőbal.

Kossuth Ferencz pedig ez alatti, az obstrukciót jelentette be, midőn így szóló pártja nevében:

A szélsőbal nem követel kivihetlent, de elszánt akarattal akadályozza meg ezt a javaslatot, mely az önállóságra való komoly törekvést igyekszik megakadályozni.

A szélsőbal zajosan, hosszasan éljenzett, mikor fölállt Bánffy Dezső miniszterelnök s kérte a Házat, hogy a javaslatot az osztályok mellőzésével adják ki a pénzügyi bizottságnak. Ezzel aztán felcsapta fekete sapkáját és sietett kifelé. Meszlényi Lajos utána kiáltott:

— Uszók már a szabaduszó!

Barta Ödön hosszabb beszéd keretében azt indítványozta, hogy a javaslatot adják ki egy bizottságnak, Olay Lajos támogatta Barta indítványát, de ha azt a többség nem fogadná el, a maga részéről indítványozza, hogy adják ki a javaslatot az igazságügyi bizottságnak. Olay Lajos után Pichler Győző kezdte elmesélni bécsi élményeit, mire hatalmas éljenzés zugott fel.

Győry Elek beszédét, melyben szintén az osztályokhoz való utasítás mellett tört lándzsát, zajos helyesléssel fogadta a szélsőbal, ugyszintén Papp Elek és Lukács Gyula felszólalását is, a kik hasonló értelemben nyilatkoztak.

A mai ülés utolsó szónoka Holló Lajos volt, a ki egy órán át szolt s nem egyszer nagy tetszésre ragadta a szélsőbal. Azt fejtegette, hogy a mit a kormány most az önálló rendelkezés alárcza alatt be akar esempészni, az nem egyéb formánál, a melybe a miniszter bele akarja fojtani az ország függetlenségét. Berzovicsz aelnök egyszer megakasztotta Holló beszédét azzal, hogy a tárgynál maradjon. Az egész szélsőbal felzudult s a fellobbant haragnak kitörései röpködtek az elnök felé.

— Ne erőszakoskodjék! Nem türjük a basáskodást!

Mikor Holló fölemlitette, hogy Mikszáth Kálmán lapjában azt írta meg, hogy Badeninek is a választásnál kellett volna kiirtani az ellenzéket, mint Bánffy tette, Hentaller megszólalt:

— Ni, ni a hunczut palócz!

Holló Lajos azzal fejezte be beszédét, hogy elfogadja Kossuth Ferencz indítványát.

Taps és éljen hangzott fel a szélsőbalon, az elnök pedig bezárta az ülést, a mely után mindenki meg van győződve, hogy a Ház legközelebb heves, obstrukciós napokat fog átélni.

Statárium Prágában.

Az osztrák bonyodalmak egyre szövődnek. Mig Gautsch, az ujonnan kinevezett miniszterelnök — nagy hiába — alkudozásokat folytatott a német ellenzékkel, azalatt ujult erővel tört ki a zavargás.

A mint megjött a hír, hogy Bádeni kormány megbukott s Gautschot bizták meg új kabinet alakításával, a németek lecsendesedtek ugyan, de most a csehiek meg a lengyelek kezdtek el zajongani. A német tüntetések visszahatásaként Prága és Saaz városában valóságos forradalom keletkezett. Prágában a cseh és szláv nemzetiségű lakosság hatalmas tömegekké gyülekezve, megtámadta a németek lakását, sok lakásba behatoltak s a butorokat teljesen szétrombolták. Főleg a zsidó üzletek ellen fordult a tüntetők dühe. Több zsidó kereskedést egészen kipusztítottak s az árukat az ablakon kidobálták és széttépték. Egy városrészben az összes zsidó kereskedéseket megrohanták s kifosztották. Három külvárosi zsinagógát is teljesen elpusztítottak a zendülők. Ugy látszik a népnek valami más oka is volt arra, hogy gyűlölete most ilyen hevesen tört ki a zsidóság ellen.

A rendőrséget és katonaságot mozgósították, de a lázadás a rend embereinek erélyes fellépése dacára is mind veszedelmesebbé vált. Végre is az osztrák kormány az utolsó módhoz folyamodott s elrendelte Prágában a statáriumot. Ez már kemény dolog. A trombitászó és dobpergés mellett felolvasott rendelet úgy szolt, hogy mindenki tartózkodjék idegen vagyron rongálásától, erre való izgatástól vagy ebben

való részvételtől, mert ha e bünt elköveti, rögtönítélő bíróság elé állítják és halállal büntetik.

A zavargók látszólag meghökkenés nélkül fogadták a statáriumot, de azután mégis csak meg gondolták a dolgot, és lecsendesedtek. Idáig még senki sem került a rögtönítélő bíróság elé.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Állami költségvetés.

Lukács László pénzügyminiszter e hó 6-án terjesztette a képviselőház elé az 1897-ik évi állami költségvetést. E szerint a rendes kiadások 449,081,228 forinttal vannak előirányozva, vagyis a tavalyi költségvetéssel szemben 78 millióval gyarapodtak; ehhez járulnak a rendkívüli kiadások, melyek 49,156,342 forinttal, vagyis a tavalyinál 151 millióval magasabban vannak előirányozva. E szerint a kiadási tétel ez évben 23 millióval növekedett. Ezzel szemben a rendes bevételek összege 470,605,451 forint, vagyis 54 millióval több, mint tavaly, a rendkívülieké 27,710,840 forint vagyis 175 millióval több a tavalyinál.

Az előirányzott kiadások összege tehát 498,240,000 frt, szemben 498,316,000 frt bevételi előirányzattal s így 62,535 frt bevételi többlettel zárulna az előirányzat. Persze ez inkább csak szemfényvesztés, mert az ilyen költségvetést papiroson úgy össze lehet állítani, a hogy az a miniszternek tetszik. De ha hitelt adunk is a költségvetés őszinteségének, feltűnik az, hogy a földmivelésügyi miniszter kiadásai mindössze 800,000 forinttal emelkedtek, holott a kiscgazdáknak s általában a mezőgazdáknak a sorsa olyan mostohává vált nálunk, a mire nincs példa s még p. o. Franciaországban a földadó nagymérvű leszállításával foglalkoznak, addig nálunk 23 millióval emelkedik az a teher, a melynek legnagyobb része a földre nehezedik s a megterheléssel szemben a földmivelés javára mindössze néhány százezer forintot áldoznak. Vajjon meddig bírja még a szegény magyar föld s annak népe ezt a borzasztó szivattumunkát?!

Nemzeti ajándék. Egy hivatalos ujságból arról értesülünk, hogy illetékes körökben a királyi család színeinek és czimerének rendezésével foglalkoznak, s lehetséges, hogy már karácsonykor ajándékkal kapja a magyar nemzet ezt a fekete-sárga szín és a kétféjű sas helyett. Örvendező szívvvel vesszük tudomásul ebből is, hogy Ő felsége ismét egy lépéssel akar közeledni az ő hűséges magyar nemzetéhez s külsőségekben is visszaállítja a magyar nemzeti királyság régi fényét.

A fiumei kormányzó. Végre Fiume is megkapta az új kormányzóját. Ő felsége kormányának előterjesztésére gróf Szapáry László, országgyűlési képviselőt nevezte ki erre a diszes állásra. Az ifju grófot a közélet terén főként mint buzgó agráriust ismertük s ezért nem valami nagy meglepéssel fogadták kineveztetését, bár meg kell adni, hogy az ifju gróf világot látott ember s a mihez hozzá kezd, azzal buzgalommal tud foglalkozni; meg van tehát a képessége hozzá, hogy idővel diszes hivatalában jól megállja a helyét.

Bartha Miklós képviselő. Bartha Miklóst, a függetlenségi Ugron-párt tagját *Békes-Gyula* polgársága 91 szótöbbséggel országgyűlési képviselővé választotta. Kormánypárti ellenjelöltje *Bodoky* Zoltán 554 szavazatot kapott, míg Barthára 645 szavazatot esett. A választásnak ez az eredménye örömkeltő hír lesz az egész országban s a gyulai választók önmagukat tisztelték meg, a mikor a kitünő publicistát beküldték a magyar törvényhozásba, a melynek már a múltban egyik legelőkelőbb tagja és szónoka volt.

Készül a szövetségi törvényjavaslat. Több mint tíz óva ígérgeti már a kormány, hogy beterjeszti a szövetségi törvényjavaslatot. Most *Lakács* László pénzügyminiszter megújította ezt az ígéretet, kijelentve, hogy az igazságügyminiszterrel egyetértőleg elkészítette a szövetségi ügy rendezésére vonatkozó törvényjavaslatot és az nemsokára a törvényhozásnak bemutatható lesz. Abban az esetben, ha a t. törvényhozás ezt a javaslatot elfogadja, meg lesznek adva a módok és meg lesz adva a lehetőség arra, hogy a szövetségi ügy teljesen helyes és egészséges alapokon, azonban kellő felügyelet és ellenőrzés mellett állami támogatással tovább fejlesztessék. Biz erre már nagy szükség van, mert éppen a folyó év szolgáltatott elrettentő példát arra, hogy mennyire az uzsorások karmai között van már a magyar nép, s ha a szövetségekkel védelmükre nem sietünk, ma-holnap nem terem annyi fa, hogy elég koldusbotot faraghatunk. Méltán elvárhatjuk tehát hogy a kormány büns mulasztását végre-valahára jóvá tegye.

Külföld.

Dreyfus ügyében kezd tisztulni a felfogás Franciaországban. Az egész dolgot felfújták s alapja igen gyenge lábakon áll. *Melin* miniszterelnök és a hadügyminiszter jelentést tettek erről a dologról a franciaia kamarában, a mely jelentések szerint a hazaáruló kapitány ügye igazságos törvényes úton lett elintézve. A kamara megnyugvással fogadta a jelentéseket. A nagy port fölvert ügy folytatása annyi, hogy *Walsin-Eszterházy* őrnagy ellen folytat vizsgálatot a haditörvényszék valami okmányhamisítás miatt. Ha azonban okmányhamisítás címén elítélnék is, ez még nem jelenti azt, hogy Dreyfus

ártatlan, mert a kettő között semmiféle összefüggés nincsen. Az egész csunya hecchezet a zsidóság indította meg a Dreyfus kiszabadítása érdekében s hogy milyen nagy a hatalmuk, mutatja az, hogy az egész világ közvéleményét képesek voltak felizgatni, holtott egy garas ára igazuk sincsen.

A „Független Ujság” előfizetőihez.

Magyarország soha fontosabb történelmi események előtt nem állott, mint éppen most, a midőn az Ausztriával fennálló szövetségünk a törvény erejénél fogva megszűnik. Ezekről az eseményekről hű képet adni lesz első sorban célunk, törekvésünk lévén, hogy a most fejlődő nagy horderejű eseményekről, áldozatot s fáradságot nem kimélve, olvasóinkat mindenkor teljesen tájékoztassuk.

Célunk a jövőben is az, hogy a „Független Ujság”, melytől ma sem versenyezhet egyetlen magyarországi népies hetilap sem, minél magasabb színvonalra emeljük s így függetlenségi politikáinknak s a kisemberek érdekeinek érvényt szerezhessünk.

Ezt a célt fogja szolgálni a „Független Ujság” karácsonyi számához ingyen adandó terjedelmes szép mellékletünk is, a melyet „**A magyar nemzet újjászületésének félszázados emlékünnepe**” ezimen a „Független Ujság” előfizetőinek ajándékba fogunk adni. A képekkel díszített munka a 48-as események fő mozzanatait fogja ismertetni. Most, mikor a 48-iki törvények szentesítésének félszázados évfordulójára országos emlékünnepet szándékozunk ülni és a 48-iki törvények érvényesülése küszöbön áll, kötelessége minden hazafinak, hogy újjászületésünk történetét olvassa és szívébe vesse. Ezenkívül újévi mellékletül szintén ingyenesen megküldjük előfizetőinknek a „Független Ujság” 1897. évfolyamának **tartalomjegyzékét**, a melynek alapján bármely, az év folyamán megjelent közleményt könnyű szerrel megtalálhatni.

Szerénytelenség nélkül elmondhatjuk, hogy minden lehető megteszünk olvasóink érdekében, most már a magyar népen van a sor, hogy támogatással s a „Független Ujság” terjesztésével jára törő céljainkat elősegítse. Meg vagyunk győződve, hogy előfizetőink részéről munkálkodásunk és aldozatkészségünk a jövőben az eddiginél is nagyobb méltánylásban fog részesítettetni.

Felkérjük ez okból összes igen tisztelt előfizetőinket, hogy lejárató előfizetéseiket ne csak maguk mielőbb megújítani sziveskedjenek, hanem ismerőseik körében is sziveskedjenek a „Független Ujság”-ot terjesztetni és az előfizetésre másokat is buzdítani.

A „Független Ujság”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

MI UJSÁG?

Igló haladása. Alig van Magyarországon város, a melynek háztartása oly szép rendben volna, mint Igló városé. A pótdadó itt még ismeretlen dolog, s a város jövedelmének fölöslegét közművelődési célokra fordítják. Így a legutóbbi közgyűlésen egyhangulag elfogadták a polgármesternek azt az indítványát, hogy a városi csatornahálózat kiépítésére, az utak és utcák kikövezésére, a város tereinek közkertté való átalakítására állandó színházra, új tűzoltó-épületre, állami ipariskola-épületre, polgári iskolára egy 450.000 forintos kölesönt törlesztésre felvesznek, a melyet az évi 20.000 frtnyi költségvetési többletből és esetleg esekély pótdadó kivetéséből fedeznek.

A nagybeteg Munkácsy. A nagybeteg Munkácsyról, a ki az endenichi gyógyintézet eszteromi lakója, egyes lapok az irták, hogy nem boldogul idegen nyelvű ápolóival. E hirre Munkácsyné levelet irt a család egyik budapesti barátjához, a melyben többek közt ezeket mondja: Ha úgy volna, mint egyes hírek tartják, én rögtön hozattam volna Miskámnak magyar inast, magyar betegápolót. Hanem hiszen Miska beszél a környezetével németül, ritkábban francziául az orvosokkal. Mikor az őszszel Endenichben a Párisból hozatott orvosok az idevaló orvosokkal tanácskoztak, mind megegyeztek abban, hogy a beteget távol kell tartani minden olyan helytől, a melyet ismer és kedvel s hogy idegen környezetbe kell vinni. Mennyi fáradságomba került kivivnom azt, hogy legalább én közelében mrradhattam . . .

Munkácsyné még elmondja, hogy mikor a minap utoljára látta, a mester őt megismerte és egész boldog volt, hogy nejét viszontláthatja. Tiszta napjai váltakoznak a borusokkal. Mikor neje bucsuzott tőle, éppen apátikus napja volt, nem kérdezett semmit, nem tudakolózott senki és — így írja Munkácsyné — alig tudtam visszatartani könyeimet.

Irányi Dániel emlékezete. A függetlenségi és 48-as pártkör elhatározta, hogy a felállítandó Irányi Dániel-féle szobor tervének elkészítését Kallós Ede és Donáth Gyula szobrászokra bizza. A szobor e szerint a legjobb kezekbe kerül. Végre remény van tehát arra, hogy lesz a fővárosnak egy jó szobra is.

Egy orvos ünneplése. Vác várososa ritka meleg ünneplésben részesítette az öreg népszerű Steiner Márton orvost, áldásos orvosi működésének 40-ik évfordulója alkalmából. Nemesak Vácson, de az egész környéken nagyon kedvelt ember az öreg Steiner bácsi, a ki a szegényeknek igaz jöltevéje s ma is reggeltől estig fáradhatatlanul teljesíti orvosi kötelességeit. Népszerűségénél csak szerénysége nagyobb s most is tiltakozott ünnepltetése ellen, de az egyszer nem engedtek orvostársai, a kik az ün-

nepet rendezik, melyre a város előkelőségein kívül az ünneplést családját és néhány fővárosi orvostanárt, a jubiláns régi kollegáit és ismerőseit is meghívták.

Váltóhamisító jegyző. Az esztergomi ipar- és kereskedelmi banknál nagy csalásnak jöttek a nyomára. Porubszky Károly námai jegyző régóta hamisította a bank tisztviselőinek és napbiztosainak az aláírásait s a községnek ilyen hamisított betétkönyvecskékkel számolt be a községi tartozások résztörlesztéséről. Hogy csalásai egyhamar ki ne derüljenek, a tőke kamatait külön könyvre rendszeresen fizetgette. Hamisításait még jó darabig folytathatta volna, ha időközben a község előjáróinak a nevére váltókat is nem hamisít. Ennek a kiderülését nyomon követte a jegyző bankbeli üzelveinek a fölfedezése is. Porubszky, a kinél Perényi főszolgabíró és Véghelyi főszámvevő vizsgálatot tartanak, nem rég a többi örökös kizárásával egymaga örökölte nevelőanyjának a vagyonát. Azt hiszik, hogy az okiratot, a mely egyedüli örökössé tette, szintén hamisította.

Az életmentő káplár ünneplése. Katonai ünnepély volt a minap Temesváron egyik kaszárnya udvarán. Anger József 43. gyalogezredbeli káplár tavasszal, Nádorházán szabadságon időzve szemtanuja volt, midőn egy négytagú család; apa, anya és két gyermekük a megdagadt, rohanó Bistra patakon átmenvén, alattuk a hid leszakadt. Az ár rögtön elragadta a szerencsétleneket. A derék katona utánuk rohanva, emberfölötti erővel mindnyájukat kimentette. Regenspurszky ezredes már előbb ezredparancsban soron kívül előléptette Angert, most azonfelül a király is ezüst érdemkereszttel tüntette ki. Az érdemkereszt ünnepélyes átadásához az egész ezred díszben kivonult. Megjelent a tábornoki kar teljes számban. Waldstaetten báró hadtestparancsnokkal az élén. Az ezredes szép beszédben tüzte Anger mellére az érdemrendet, majd az egész ezredet elléptették a boldog katona előtt.

A méregkeverő őrnagy bűnpöre. A brüsszeli méregkeverő őrnagy bűnpörében, a ki feleségét megmérgezte, hogy kedvesét nőül vehesse, de utóbb ezt is cserben hagyta, most lett volna a végtárgyalás, de a törvényszék elnöke rájött, hogy a védő és vádlott családja nagy összegekkel vesztegette meg a terhelő tanukat, hogy ne valljanak ellenük. A bünyítő eljárást megindították és a végtárgyalást, a melyen egyébként ma a törvényszéki orvos nagyon terhelő véleményt mondott a vádlottakra, elhalasztották.

Vasuti altisztek és szolgák segélyezése. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a m. kir. pénzügyminiszterrel egyetértőleg megenyedte, hogy a m. kir. államvasutak Budapesten állomásozott IV. rangfokozatbeli nős vagy családos altisztjei, továbbá az ugyancsak Budapesten állomásozott III. és IV. rangfokozatbeli ama nős vagy családos szolgái, kik az engedélyezett 60, illetve 90 frtnyi évi helyi pótlékot nem élvezik, a folyó évre évi fizetésüknek 10%-ával

felérő rendkívüli segélyben részesítenek. Hasonló kedvezményben részesültek a kassa-oderbergi vasut Budapesten állomásozott nős vagy családos ugyanazon rangfokozatbeli altisztjei és szolgálói.

Szerencsés munkás. Nagy szerenese ért egy szegénysorsu pozsonyi munkást. A szerenese, mely inkább ragaszkodik a gazdagokhoz, mint a szegényekhez, ez egyszer kivételt tett és olyan embernek juttatott egy főnyereményt, a ki földhöz ragadt szegény volt. Az osztrák földhitelsorsjegyek legutóbbi húzásán ugyanis a 90.000 koronás főnyereményt egy pozsonyi gyári munkás nyerte meg, ki nagy családjával ugyancsak keservesen él eddig. A boldog ember már föl is vette az ő pénzét.

Fegyházra ítélt pénzügyőrök. Brenner Győző pénzügyőri fővigyázó és Bosnyák György pénzügyőr márcziusban Besch József ismert dohánycsempész-nél Tranauban házkutatást tartottak. Besch tetteleg ellenszegülvén, Brenner ráparancsolt Bosnyákra, hogy löjje vagy szurja le. Bosnyák szuronyával szíven szurta a földmivest, a ki szörnyet halt. A temesvári törvényszék e hó 2-án Brennert 10 évi, Bosnyákot 5 évi fegyházra ítélte, súlyosbító körülménynek véve, hogy a házkutatásra határozott hivatali utasításuk nem volt.

Merénylet egy tanító ellen. Grováv János acsuezai tanítót, egy Kozma Zacharie nevű suhancz, nem tudni bosszúból-e vagy más ok miatt, az utczán egy forgópisztolylyal megleste, hogy agyonlöjje. A tanító már közel jött a leshez, a mikor a revolveres legény szándékát Kozma Szimeon észrevette és a gyilkosságban megakadályozta. A revolveres legényt a nagyhalmági szolgabírósnál följelentették.

A gyermekek réme. Bács-Topolya községben borzasztó módon pusztít a gyermekcsereg között a gyermekek réme: a ronesoló toroklob, a vörheny, meg a tifusz. A község két nagy temetője már teljesen megtelt apró sírokkal és új temető kihasítása vált szükségessé. Néha tíz-tizenkét kis koporsót is visznek ki a temetőbe egy nap. Egy-egy házból két-három kis halott is kerül ki. A hatóság szeptemberben nem engedte meg, hogy az iskolákat megnyissák, de azóta a járványos betegségek egyre csak nagyobb mértékben terjednek úgy, hogy az előadásokat még jó ideig nem kezdhetik meg. A kétségbeesett szülők ki sem eresztik egészséges gyermekeiket a szobából, a jobbmódu szülők pedig menekülnek el a községből a családjukkal, a mig a veszedelem tart. Az orvosok nem győzik a dolgot és Szabadkáról kérnek segítséget.

Háziasszonyok figyelmébe. Tekintettel a közeledő karácsonyi ünnepekre olvasóink szíves figyelmébe ajánljuk *Hirschberg A.* (Bécs, II. Rembrandtstrasse 19. sz.) hirdetését. E ezégnél 6 frt 60 krért 44 darabból álló gyönyörű szab. amerikai ezüst evőkészletet lehet venni. Ezen evőeszközökből évente több ezer készlet küldetik szét a világ minden részébe, s esinőségánál és olesóságánál fogva oly nagy elterjedésnek örvend, hogy annak egy háztartásban sem volna szabad hiányozni.

GAZDASÁGI DOLGOK.

A szopós malaczok elválasztása.

A december és január hónapok azok, a mikor a legtöbb helyütt a koczákat fiadztatni szokták. Miután a szopós malaczok elválasztásánál sok gazda helytelenül jár el, elmondjuk mily módon legezészerűbb ezt eszközölni. A legtermészetesebb módja az elválasztásnak az, hogy a malaczokat pár nappal az elválasztás előtt elveszszük a kocza alól s ha több kocza van, a malaczokat összeeresztjük és naponta csak háromszor, később csak kétszer s végre csak egyszer engedjük szopni a koczához, végre pedig egészen elválasztjuk. Csak hogy a legtöbb gazda nem igen törődik azzal a hosszadalmasnak látszó móddal, hanem igen helytelenül egyszerűen elveszik a malaczokat a kocza alól, nem gondolván meg, hogy ezzel nagyon ártanak neki.

A gyenge állat nagyon megsínyli ezt a hirtelen elválasztást egyrészt azért, mert gyomra nem képes még a takarmányt egészen megemészteni, másrészt pedig mert nyughatatlan, vágyódik a kocza után, kivált ha annak rőfögését hallja. Azokat a malaczokat, a melyeket további tenyésztésre meg akarunk hagyni és a melyeknél földolog, hogy gyorsan és jól fejlődjenek, hagyjuk minél tovább a kocza alatt, a melyet azután természetesen jól kell tartanunk, hogy bőségesen legyen teje. Tapasztalt gazdák bizonyítják, hogy az oly tenyész koczák, a melyeket mint malaczokat mindaddig szopni hagytak, mig csak maguktól nem hagyták abba a szopást, nemcsak nagyon szépen kifejlődtek, hanem igen termékenyek is voltak. A sok helyütt szokásban lévő korai elválasztás igaz, hogy a koczát kiméli, de annál inkább árt a malacznak, a mely 4—5 hetes korában nincs még annyira kifejlődve, hogy az elválasztást nagyon meg ne sínylené, a mit azután legtöbbször később is észvehetni rajta, mert a fejlődésben elmarad. Tanácsosabb tehát inkább a koczát tartani jobban és a malaczokat szopni engedni legalább is 8 hetes korig, kivételt csakis az előhasi koczákknál tehetünk, a melyeknek az ellés után többnyire még magunknak is szükségük van a fejlődésre, a melyeknek tehát hasznos, ha a malaczokat hamar elveszszük, mert a hosszú szopás hosszabb ideig gátolja a fiatal koczát a fejlődésben. A gyorsabb elválasztás itt annál kevesebb bajjal jár, mert hiszen az előhasi malaczokat nem igen szoktuk megtartani továbbtenyésztésre.

Szintén ezélszerű az az eljárás, hogy ha malaczaink nem egyformák, az erősebbeket, a jobban fejlődöket hamarabb elválasztjuk, a gyengébbeket ellenben még egy ideig szopni hagyjuk; a gyenge malaczoknak ilyenkor azután bőven jut tej arra,

hogy a gyarapodásban való elmaradásukat helyrehozzák s a kocza is könnyebben elapaszttható, mintha egyszerre minden malacját elviszszük. Ha elérkezik az elválasztás ideje, körülbelül 10 nappal azelőtt több száraz takarmányt adunk a malacoknak s elvéve őket anyjuktól, napjában háromszor, majd a 4-dik naptól kezdve csak kétszer s azután csak egyszer engedjük a koczához s a 10 nap lefolyása után egészen elveszszük s úgy eltávolítjuk őket egymástól, hogy egymást se ne láthassák, se ne halhassák. Ilyen módon a kocza lassanként egészen elapad és a malacok is hamar elfelejtik a tejet és az anyát is. Ha a kocza még az elválasztás után is bővebben tejelne, úgy hogy tögybajoktól kellene tartanunk, akkor kevesebb és kevésbé tápláló takarmányt adunk neki, a csecseket pedig először minden nap, azután minden másnap kifejjük. Ha a koczának már nincsen teje, megint jobb takarmányt kaphat, hogy minél hamarabb új erőre kapjon.

A szerint, a mint a malacokat többé vagy kevésbé gyorsan és ügyesebben választjuk el, megeshik, hogy azok az elválasztás után mindjárt jól esznek, megeshetik azonban az is, s a tulságos korai vagy hirtelen elválasztásnál úgy is szokott lenni, hogy a malacok nem esznek jól s egy kicsit leromlanak. Ilyenkor azzal segítünk rajtuk, hogy egy-két hétig a rendes takarmányukon kívül még egy kis langyos, lefőlözött tejet vagy savót, irót, egy kis árpa- vagy zabdarával adunk nekik a míg egészen helyre nem jönnek. De azután is, ha helyre jöttek, tartsuk a malacot jól tápláló takarmánnyal, hogy gyorsan és szépen fejlődjen.

A malacok soványon való tartása — nem is szólva koplaltatásról — nagyon megboszulja magát, mert az ilyen malacz lassan fejlődik, annál inkább nyúlik azonban a feje, sovány lesz a nyaka, keskeny, csapott az oldala, éles a háta, keskeny, csapott, hegyes a fara, hosszú a lába, sovány vállakkal és csombokkal, úgy hogy tenyésztésre bizony nem való, ha pedig hizóba állítjuk, nagyon sokáig kell etetnünk, hogy csak egy kis szalonnát is kapjon, s a sok takarmány daczára is, mikor a leölésre kerül a sor, a mi hizónk könnyen átugorja a kerítést, akár csak ha agarat akarna kihizlalni az ember. Ellenben az a malacz, a melyet kezdettől fogva jól tartottak, szépen gömbölyűre fejlődik, úgy hogy továbbtenyésztésre is legtöbbször alkalmas, s ha hizóba fogjuk, rövid idő alatt és a mi földolog, aránylag kevés takarmánnyal igen szépen kihizik.

A méhek téli gondozása.

Télen némelyek a szabadban, mások fődött, zárt helyen tartják méheiket. Ha szabadban teleltetik őket, olyan helyük legyen a méheknek, a hol szél nem éri őket. A kissé csipős, éles szélről sokkal többet szenvednek a méhek, mint a legnagyobb foku, de esőndes hidegben. Ha erős családaink van-

nak és szélről védett helyen tartjuk őket, sokkal jobb a szabadban, mint a zárt helyiségbe való telelés. Már csak azon kényelmetlen és a méhekre is mindenesetre ártalmas ki- és beköltözködéstől is eltekintve, zárt helyen inkább ki vannak téve a méhek a háborgatásnak és az ezzel járó veszedelmeknek; főleg pedig: a szabadban telelő nép a téli időszakban jelentkező enyhe, szép napokon kiröpülhet, nincsen tehát a vérhas veszedelmének annyira kitéve, mint a zárt helyen levő családok.

Nagy gondunk legyen arra, hogy téli nyugalomukban semmi se háborgassa a méheket. Különösen a padláson, szobában, kamrában telelő méhek vannak a folytonos zajnak, dörömbölésnek, zakatolásnak kitéve, pedig a legesőndesebb nyugalom kell nekik. Minden kis zajt, az ajtók csapkodását, az épületben el nem kerülhető dörömbölést megérik a méhek. Az ilyesmi nem csak nyugtalanítja őket, hanem sokszor szét is riadnak a gomolyból és megdermednek. A háborgatásnak még az a következménye, hogy a méhek a kellesnél több mézet szívznak magukba, de tisztulásra ki nem repülhetvén, okvetlenül vérhasba esnek.

Az egerek télen a kasokba és kaptárokba egyaránt igyekeznek befurakodni s ha egyszer bejutottak, nagy kárt tesznek a lépekben. Már magában az is baj, hogy nyugtalanítják a méheket, még ha be sem férközhetnek hozzájuk.

A kasokat nagyon könnyen megvédhetjük az egerek ellen, ha bojtorjából összevert kerek lapra állítjuk a kast, a bojtorjánt köröskörül fölpördítjük és a röpülőlyukat is bojtorjannál dugjuk be. Az egér sem alulról, sem kívülről be nem juthat az így védett kaptárba, s a levegőt sem zártuk el a méhektől.

Télen át nem tanácsos a kaptárokat bolygatni, s ezzel a családok nyugalomát zavarni. Hogy azonban némi tájékozást szerezhessünk a méhek állapotáról, óvatosan körül nézzük a kaptárokat, hogy a netalán észlelt hiányt, rendtelenséget megszüntessük. A gondosan betelelt családokat alig érheti valami. Meglehet azonban, hogy a röpülőlyukat belül a holt méhek eltorlaszolták. A kaparóval szép esendesen kihuzogatjuk a holtakat, hogy a levegőnek és később a méheknek szabad útjuk legyen. Ha a röpülőlyukakat hó fődne, csak olvadáskor szükséges azt eltisztogatni, hogy a fölenyhülő időben kiröpülhessen a nép. Kemény télen inkább használ, sem hogy ártana, ha a röpülőlyukak hóval takartak, mert a szél behatolása gátolva van.

Télen a kaptár belső oldalain a párák lecsapódnak és az így keletkezett vízesöppeket a méhek a megezukrosodott méz fődoldására és a fiasítás táplálékának elkészítésére használják. Ugy december—január közén be lehet pillantani a kaptárokba és ha a víz fogytán van, azonnal pótoljuk. Később nagyobb mértékben fogy a víz, miért is gyakrabban utána is kell nézni.

Szép, napos időben a méhek ki-kijönnek a szabadba és rövidke szállodogálás után csakhamar visszatérnek lakásaikba. A kiröpülés jót tesz nekik, mert kiüríthetik magukat. Ha a méhek ily derült szép napokon nem akarnak kiröpülni, akkor kényszerítjük őket arra oly módon, hogy a kaptárt megkopogtatjuk, vagy a röpülőlyukon erősen belehelünk. A kaptárok közül takarítsuk el a havat, hogy a kijövő méhek ne hulljanak arra, hanem a méhes elé szórt szalmára, a hol könnyen elpusztulnának.

Az első hó.

MULATTATÓ.

Édes anyám ne bánkódjon...

*Édes anyám, ne bánkódjon miattam,
Rohaggyon a földemet a Szilasban:
Ne vessék én soha senki szemére,
Ne álljon a boldogságom elébe...*

*Édes anyám, ölelje meg a rózsám,
Többet ér mint az a selymes bírólány,
Nincsen apja, nincsen anyja, se földje,
Szívembe van neki minden öröke...*

*Édes anyám, ne bántsa a koporsót!
Meggadta már éltében az atalsót:
Tápas a sír, befogad mindkettőnkét,
Édes anyám, hívja már mind a földet...*

Petrus Jenő.

Iliána.

Irtta: Lakatos Sándor.

Metianu Juon egy hét óta kora reggeltől késő estig az előljáróságot kerülgeti, hogy valamiképpen háriítsák el fejről a veszedelmet, ne szállásoljanak hozzájuk katonát.

Két hónapos házas is alig van még s nem igen lehet kedve a vendéglátáshoz, különösen pedig, ha a vendég katona. Mert az a mundéros világ, a milyen ártatlan a háboruban az ellenfél fegyveres hatalmával szemben, éppen olyan veszedelmes békeségben, ha az asszony nép közé vetődik. Az ő felesége pedig szemrevaló egy teremtés, se Réven, sem a járásban nem akad párja. Ugy is hívja az egész falu, hogy szép Iliána. Attól ugyan nem tart, hogy az asszony megeseálja, hisz' hűséget fogadott az oltár előtt. De az ördög nem alszik s kísértetnek egy-egy szálas baka vagy huszár képében nem a legbarátságosabb lenne.

Hasztalan volt minden. Ki kellett nyitniok hajlékuk ajtaját egy takaros önkéntes pocsétakerülő előtt. Mikor a jövevény átlépte a küszöböt, Juont kiverte a veríték s el is feledte az „Adj' Isten“-t fogadni. Iliána esze jobban a helyén volt. Egy kicsit ugyan megzavarodott, mikor a baka a szemébe nézett, de hamar helyreállott nyugodalma s a vendéget hangos „Fogadj Isten“-nel mosolyogva vezette be a szobába.

Kis hija volt, hogy a fiatal házaspár össze nem kapott a szives vendéglátás miatt.

Juon alig tudta türtöztetni magát a miatt, hogy Iliána friss vizet vitt a vendégnek.

— Vigyen ő maga, ha szomjas.

Mint az árnyék az utast, úgy kísérte az ember az asszonyt lépten-nyomon. Ha az bement a szobába, a férfi legalább az ajtóig követte. Rendesen akkor támadt valami mondanivalója, mikor Iliána a katonával beszélt. Félénken tárta fel az ajtót s úgy dugta be a fejét, mintha attól tartott volna, hogy mindjárt leütik.

— Iliána, gyere csak!

— Megyek, megyek.

— De mindjárt, mert sürgős!

Mikor aztán kiszaladt a menyecske a konyhába, hogy no, mi baj, az összes mondanivalója abban szorult össze, hogy hol is van a vizes kanecsó?

Ki nem mozdult volna a házból, ha az egész tető lángba borult volna is fölötte. Ott nyújtózkodott egész nap a tűzhely körül, mint valami hideglelés s majd elnyelte szemével a feleségét. Az első este félharaggal feküdtek le.

— Iliána, te nem szeretsz engem.

— Ugyan, rászolgáltam arra, hogy gyanakodjál bennem. Vagy tán azért mentem hozzád, mert nem akadt más, a ki elvegyen? Hét-nyolcz hét alatt, a mióta egy tányérből eszünk, de elfeledted a kérőim számát. Éppen tizenkettő volt előtted, ha újból kívánesi vagy rá, s te voltál a tizenharmadik. Hidd meg, ha már válogattam, azt választottam, a ki legjobban tetszett.

— Minek jársz-kelsz akkor a körül a baka körül annyit!

— Már csak inkább magam viszek neki vizet, minthogy ő menjen a kutra s összetörje a merigetét. És az ábrázatáról is láthatod, hogy az nem olyan magunkfajtájú gyerek. Olyan szelid, esendes, olyan urias a viselkedése, hogy ez a velem való gyanusítás bizony nem illeti meg, ha katona is.

— Csak alakoskodjál!

Másnap nem kezdődött újból a zsörtölődés, hanem folytatták, a hol az este félbeszakadt.

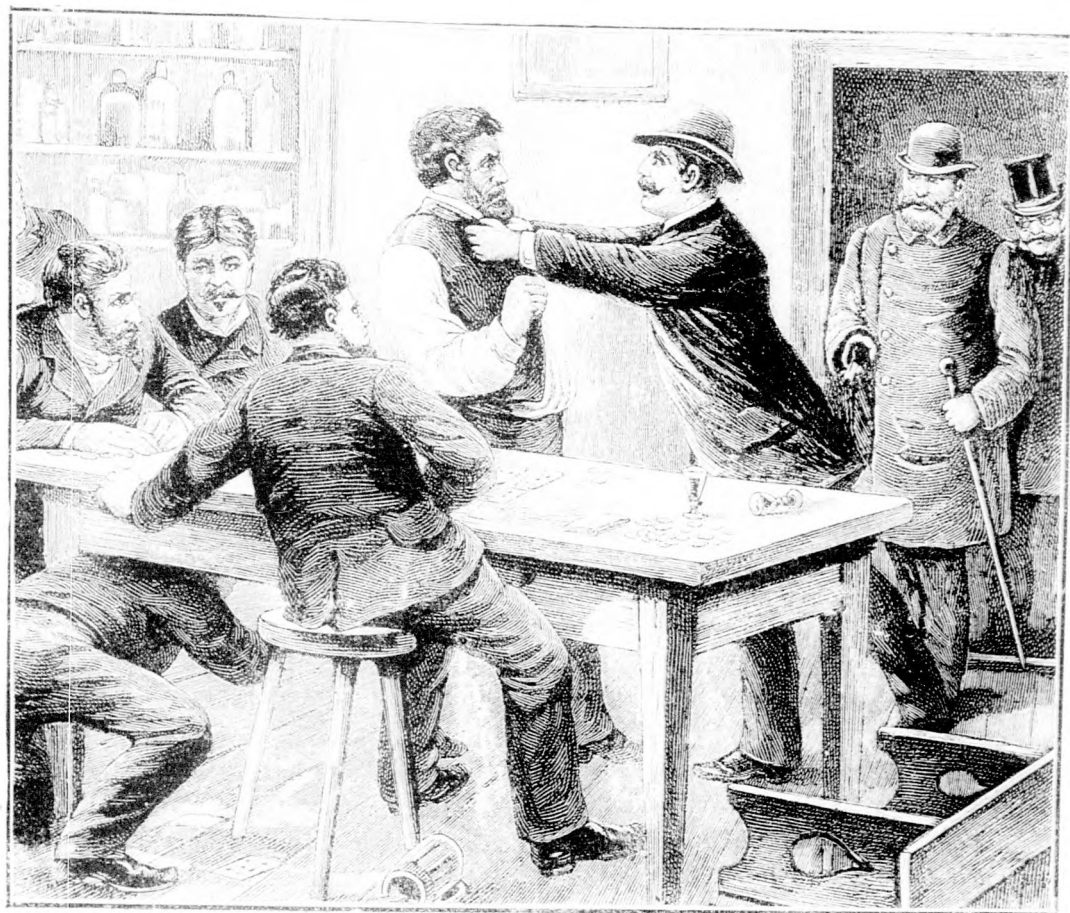
Iliána boszus volt, pedig Juon ma jóval kevesebbet beszélt, mint tegnap. Haragudott, hogy az ura mindig a nyomában van, mint a másfél eszten-dős gyerek az anyjának. Az aggodalmoskodás, a félelem olyan bágyuvá tette a férj ábrázatát, hogy felesége szinte kerülte, hogy szemök találkozzék. Nem szólna érte, ha erre valamivel okot adott volna. De így mégis csak fáj az a kigyószemmel való leleskedés. Pedig Isten látja a lelkét, most is úgy szereti, mint azelőtt.

Az önkéntes betegen jött haza a gyakorlatról. Egész nap csak úgy égett a nap, attól lehetett valami baja. Fájt a feje nagyon.

Hideg vizet kért Iliánától s egy rongyot, hogy borogathassa homlokát.

Iliána a legszebb kendőjét vette elő, maga fecsarta ki s ő tette a beteg homlokára.

Juon most is a szobaajtóban volt, leskelődött, mikor hajol felesége a beteghez, hogy száraz ajakát esőkjával nedvesítse.

Meglepett játékosok.

Nem hajolt oda, csak rajta feledte a szemét.

Mikor kijött a szobából, rátámadt az ura, hogy mért adta oda a legszebb kendőt, mért nem dobott neki valami más ruhadarabot.

— Ne pörölj minden bolondságért, mondtam már. Én mostam ki, azt hiszem, nem te. Ezután sem vár az téged. És ez a katona nem a mi fajtánkból való, azt is mondtam már, ha olyan ruhában jár is, mint a többi. Ennek most is ur a neve a káplár előtt is. Ennek hát nem lehet csak úgy odadobni, a hogy te gondold.

— Jó, jó, tudok mindent.

— Ne kétekedjél velem. Ha nem bizol bennem, tessék, kergess el a háztól. Nem vagyok a nyakadba varrva.

Juon fölemelte az asszonyra a kezét.

— Üss meg, itt vagyok!

A férfi talán maga is megbánta, a mit tett, vagy talán félt valamitől, csak megfenyegette az asszonyt, azután nagyot káromkodva hátat fordított neki.

Iliána egy könyeseppet törült le arczáról . . .

Az önkéntes nem sokáig feküdt, de az ezredorvos közbenjárására a nagy manőver végéig szabadsagolták.

Azonnal el is utazott haza.

Aznap este Metianu Juon, mint a ki megbábozódott, úgy kereste feleségét, a szép Iliánát.

Minden uteza sarkán megállott.

— Nem látták-e az én feleségemet, az aranyos Iliánát?

— Nem, sehol.

Csak egy vasuti szolga emlékezett halványan, mintha délután a gyorsvonatra látta volna felszállani egy katonával.

Képeinkhez.

Az első hó. Babus még nem látott havat. Persze, a mikor tavaly utoljára hó esett, akkor éppen hogy még csak a világon volt. Most már annyira fölcserepedett egy esztendő korára, hogy a mama jól bebugyolázva kiviszi őt esernyő alatt az első hóra és szeretettel magyarázgatja neki a havat. Babus nem sokat ért ugyan a hó minémiségéhez, tágra nyitja kis szemecskéit s az ő gügyögő gyermeknyelvén utánozza a mamát: hohohó! A mama öröme igen, igen nagy, hogy ime már babus az első hóval az első szavat is kiejtette. Az első hó örömeire aztán kap a babus új játékot s december apó, míg sűrűn rázza subája alól a hópihéket, addig babus vígan játszik az első hó nyujtotta ajándékokkal a mama ölében. Majdnem olyan kedves nekünk az első hó, mint az első tavaszi napsugár. A tél örömeinek egyik elengedhetlen kelléke a friss ropogós hó, mely beborítja az utakat s a tél legkedvesebb

mulatságai, a szánkázás, korcsolyázás kezdetüket veszik. Havazás nélkül bizonyos nem kellemes a tél egy esőppet sem; korán alkonyodik, későn virrad, az emberek beszorulnak a szobákba, semmi öröm, semmi szórakozás nincs odakint. Bezzeg aztán, mikor az első hó leesik, van öröm mindenütt! Mai képünk ábrázolja azt a kedves jelenetet, a mit fentebb leírtunk, midőn a kis mama bemutatja kicsi babának az első havat, végigsétálván vele a hóborította kert ösvényein.

Meglepett játékosok. Nemesak a jámbor hívőnek van meg a bibliája, hanem az ördögnek is. A kártya ez, az ördöggel czimborálók harminczkét lapos bibliája, melylyel a keservesen szerzett kenyérre valót sok ember szokta elverni. Mert a kártya és lutri testvérezimborák, és sajnos, a hatóságok és törvényhozás több évtizedekig türték, kivált a lutrit, hogy annak öblébe hordja a szegény ember a garasait. Éppen tavaly törülték el a lutrit, a kártya azonban még megmaradt, evvel üzik a leglelketlenebb játékosok. Koresmák, vendéglők legbensőbb zugaiban ütök föl tanyájukat a hamis kártyások s a lépre esalt, nyerni vágyó embereket hálojukba kerítve, mihamarabb kifosztják összes pénzétől. A hatóság természetesen üldözi őket s kiméletlenül bebörtönzi a hamis kártyást. Jól is teszi. Mai képünk épp egy ily jelenetet ábrázol, midőn fülöncsip a hatóság egy ilyen hamis kártyás-kompaniát.

Apróságok.

Török hivatalnokok zsoldja. Általános nagy öröm uralkodik a török fővárosban; dicsőítik a lapok a szultán nagy kegyét és jószívűségét és ünneplik a padisa atyai gondoskodását, a ki az első kínálkozó alkalommal megemlékezett ama szomorú helyzetről, a melyben minden rendű és rangú állami tisztviselő az ozmán birodalom minden vidékén immár hónapok óta színlődik. A legfőbb földi jó, a mit egy hü musulman állami tisztviselő Alláh-tól könyöröghet, hogy kézhez kapja havi fizetését és ime, sok hónapon át tartott hiábavaló vágyakozás után az óhaj-tás — ténynyé vált, mert az Ottomán-bankhól kapott előlegből elsőbbségben is kifizették a tisztviselőknél az — egy havi zsoldot.

Boszorkány-pör. Botrányos hirszolgálat lehet Észtergom vármegye egyik kis falujában. Hét hosszú század alatt sem juthatott el oda Kálmán király ismeretes törvénye: hogy boszorkányokról szó ne essék, mert hiszen nincsenek. Az utóbbi időben ugyancsak felzavarta a falu nyugalma egy özvegy-asszony, kit a tudatlan nép boszorkánysággal vádolt s minden előfordult szerencsétlenséget neki tulajdonított. Emiatt az együgyű nép nem csak kerülte, de életveszélyes fenyegetésekkel is illette a szegény

asszonyt, a ki végre a bíróság előtt keresett oltalmat üldözőivel szemben. Az észtergomi járásbíró azután megtette azt, a mit hét század és a kultúra elmulasztott: felvilágosította az együgyű népet s kibékítette a boszorkánynak vélt panaszossal.

A koplalás szeruma. Succí, a híres olasz koplalóművész, a ki rendesen 30 napig szokott koplalni, egy olasz ujság híre szerint annyira akarja tökéletesíteni koplalási szerumát, hogy azt bárki használhassa. No ha nem lesz drága az a szerum, akkor nagy kelete lesz neki szép Magyarországon, a hol oly sok szegény ember koplal.

Nyul helyett ember. Szarvasról vadászserencsétlenségről értesülünk. Borbély Sándor tekintélyes földbirtokos estefelé kiment a földjére vadászni. Az árokparton óvatosan lépkedve egyszerre nyulat vélt látni, gyorsan lekapta fegyverét és lőtt. A dörrenésro velőtrázó jajveszékelés hallatszott. A megrémült vadász nyul helyett Nagy András 15 éves fiut lőtte le. Ölében vitte haza a fiut, de hasztalan volt minden ápolás, a fiu meghalt.

Az elsikkasztott Janku-szobor. A hirhedt Janku szobrára pár év előtt tudvalevőleg gyűjtést indítottak a dákórománok s be is gyűlt vagy 4000 frt, de ekkor a gyűjtést a belügyminiszter betiltotta. A pénzt azonban nem adhatták vissza az adakozóknak, mert Albini Livius, az egykor ünnepeelt oláh martir egy fillérig elsikkasztotta. Most már a jeles „Tribuna” is beismeri, hogy a pénz elsikkadt s hogy Albini Livius a gyulafehérvári börtönben ül, mert a pénzről nem tudott elszámolni.

Számrejtvény.

U. K.-tól.

- VI. VII. VIII. 7. Sok állat együtt ilyet képez.
7. 2. IV. Mondják: jövőbe látni képes.
II. I. 5. A ki éhes nehezen várja,
IX. 4. 1. 1. V. A térképnek egyik párja.
V. II. 2. 9. Jó közmondás, hogy: — — fizess.
VI. 4. 1. Egy égi test, s időt mér ez.
8. II. 6. Helyhatározóknak egyike.
IX. III. 3. III. Ez meg irodalmi művecske.
1—9. Újabbkori költők, s jeles.
1—IX. Egyik kötetének ezime ez.

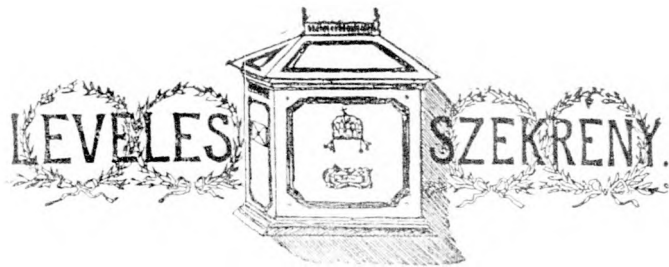
—

Lapunk múlt számában közölt számrejtvény megfejtése:

„Boldogtalan, ki nem bír egy barattal”.

Helyesen fejtették meg: Lidvay Jenőné, Venczel Juliáné, Bánó Mariska, Kallós Esztike, Sass Pál, ifj. Marits József, Husztik János, Holló Mihály, Szeesányi Antal.

Szücs Gábor urnak. 1. A méhek téli etetéséről és gondozásáról mai számunkban részletesen írunk; tessék a cikket figyelemmel átolvasni. A kaptárak (fából készült kasok) jobbák a szalmakasnál, mert ez utóbbiakból a mézet csak úgy lehet kiszedni, ha a méheket kifüstöljük, azokat elpusztítjuk, ami káros, míg a kaptárakból a méz könnyen s a méhek leölése nélkül kivethető. 2. A szőlőtrágyázásra vonatkozó kérdésből nem tudjuk kivenni mire óhajt felvilágosítást nyerni; a műtrágyázásra-e vagy a rendes trágyázásra. Az előbbiről 2-3 hónap előtt részletesen írtunk lapunkban, tessék ott utána olvasni.

— **K. L. H.** urnak. Terményeinek értékesítése végett tessék a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez fordulni, melynek címét lapunk hirdetései között találja. Egy vagont különböző terményekkel is meg lehet rakatni. A fuvardíj nagyságát mi nem tudjuk megmondani, tessék ezt a h-feketehegyi állomás főnökétől megkérdeni, a ki azt szívesen megmondja. A termények értékesítésére vonatkozó kérdésére a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete szívesen megadja a felvilágosítást, ha vele összeköttetésbe lép. — **Vida Mihály** urnak. Nem értjük a kérdést; szíveskedjék megismételni. — **Varga István, Fagyos János, Farkas György, 10914. sz. előfizető** urnaknak magánlevél ment.

— **Vallyon Mihály** urnak. Ideiglenesen szabadságot fia jogosan vonatott fejadó alá. A házasságához katonai engedély szükséges, mely iránt a kérvény a szolgabíró-ság útján a katonai parancsnoksághoz intézendő. — **Horn Károly** urnak. Sorsolási jegyzéket nem küldhetünk, de ha a sorsjegy számát közölni tetszik velünk, utána nézünk, nyert-e vagy sem. — **ifj. Kerekes Imre** urnak. Koránál fogva a pénzügyorséghez beléphet. Előfeltétel: némi iskolai végzettség, írni, olvasni tudás. Próbálja meg s folyamodjék az illetékes pénzügyigazgatósághoz.

— **Kendöl József** urnak. Ugron Gábornak külön ujsága nincsen, de az Ugron-féle függetlenségi párt hivatalos lapjának tekinthető a Magyarország ez-napilap, melynek Holló Lajos a felelős szerkesztője, a kiadó hivatala pedig Budapest. Sándor-utca 2. sz. A rókabőr és nyest bőrnék nincsen rendes piaci árfolyama, ezekre nézve tehát felvilágossítással nem szolgálhatunk. — **Balogh István** urnak. Berényi földjei után kell fizetnie községi pótdót; az utadó ebben benne van, katonai szállási adó nincsen, csak ha Mezőberényben háza van, lehet szó arról, hogy oda katonákat szállásoljanak. Ez azonban nem adó, hanem közteljesítés, mely pénzben nem vehető ki. — **ifj. M. J.** urnak. A tudósítól tiszre vonatkozó ajánlatát elfogadjuk, ezzel szemben lapunknak tiszteletpéldányát küldjük, emellett azonban tanácsos, hogy a levelek bérmentve küldendők. A nálunk levő versek között akadni fognak olyanok is, melyeknek alkalmaslag sorsát ejtethetjük. **Többeknek.** A sorsjegyekre vonatkozó kérdésekre lapunk legközelebbi számában felelünk.

Budapesti piaci árak.

Budapest, december hó 11-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) Buza 76—81 kg³ tiszavidéki 12.35 frttól 13.15 frtig, pestvidéki 12.35 frttól 13.10 frtig, fehérmegyei 12.40 frttól 13.15 frtig, bácskai 00.00 frttól 00.00 frtig, bánási 00.00 frttól 00.00 frtig.

Rozs 70—72 kg. 8.50 frttól 8.65 frtig.

Árpa: takarmánynak 60—62 kg. 5.80 forinttól 6.15 frtig, égetni való 62—64 kg. 6.30 frttól 7.00 frtig, sörfőzdei 64—66 kg. 7.50 frttól 9.00 frtig.

Zab 39—41 kg. 6.40 frttól 6.70 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 4.90 frttól 5.05 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	19.80	19.60	19.40	19.10	18.80	18.50	10.00	16.00	13.50

Buzakorpa, finom 4.40-4.50, durva 4.00—4.20 frtzsákkal együtt.

Egyéb magvak: málk 18—26 frt; bab fehér nagyszemű 8—12 frt, apró 9—11 frt, tarka 9—12 frt, lenese 14—18 frt, borsó hájas 6.50—12 forint, köles 4.75—4.75 frt, kendermag 7.95—8.00 frt, repce 13.00—13.50 frt. lóhere 38—43 frt mm.-ként.

Marhavásár fizetnek páronként: elsőrendű jármos ökörért 317—350 frtig; középminőségűért 275—290 frtig; gyenge minőségűért 200—240 frtig; hizott magyar és tarka ökör jobb minőségű mm.-ként élősúlyban 28—32 frtig, hizott magyar és tarka ökör középminőségű 26—27½ frtig. Fejős tehén, magyarfajta 100—180 forintig, tarka 85—145 frtig darabonként. Élő borjú 1 kgr. élősúlyért fizetnek minőség szerint 35—46 krt. Vágott borjú 1 kgr. hussúlyért fizetnek 44—60 krt.

Juhvásár: hizalt ürü páronként 16.00—20.50 frt, feljavított juh 11—14 frt, kiverő juh 7.00—9.00 frt, kecske 6—7 frt.

Sertésvásár. (Köbánya.) 100 kgr.-kint élősúlyban 4° és 45 kgr. levonás az életre. Elsőrendű 300—380 kgr. nehéz sertésért 51—52½ frt, vidéki sertés könnyű páronként 250 kilóig 52½—54½ frt.

Baromfivásár. Lud, sovány, páronként 1.00—1.70 frtig, kacsa 1.60—2.60 frtig, tyúk 1.00—1.20 frtig, csirke 60 kr.-tól 105 krig, kappan 1.10—1.40 frtig, pulyka 2.60—3.80 frtig.

Takarmányvásár. Réti széna 2.20—2.80 frt, muhar 2.10—2.60 forint, zsupszalma 1.30—1.50 frt, alomszalma 1.10—1.30 frt.

Vegyesek. Tojás 100 drb. 3.00—3.50 frt. Szalonna 80—85 krajczár. Vaj Ia. 78—120 kr., IIa. 80—90 kr. Olvasztott vaj 70—100 kr. Mész sárga csurgatott 40—70 kr. Burgonya sárga 2.00—3.20, rózsá 2.00—2.40, közönséges 75—85 kr., paprika 35—52 frtig, hüvelyes paprika 18—52 frtig métermázsánként.

Bőrök. Ökörbőr száraz 11—18 kgként 80—88 frtig, tehénbőr száraz 77—80 frt. Nyers ökörbőr (20 kg.-tól 35 kg.-ig) 29—35 frtig, tehénbőr nyers (20 kg.-tól 45 kg.-ig) 29—37 frtig. Juhbőr, gyapjas, páronként 36—43 frt.

ELSŐRANGU HAZAI GYÁRTMÁNY.

Borpresek

Pontos cím:

ELSŐ MAGYAR

GAZDASÁGI GÉPGYÁR

részvénytársulat

BUDAPESTEN.

Ekek

Szőcséplők

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,
mely a gazdálkodáshoz szükséges

összes

gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakkavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.

RÉSZLETES ÁRJEGYZÉKKEL

és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szeckavágók
Morzsolók

ORSZÁGOS MAGYAR
KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körut 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf., Bujanovics Sándor, Dessenffy Aristid., Püspöky Emil, Rabinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szónyi Zsigmond, Teleki Sándor gróf. — Vezérigazgató: Szónyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kinstári bélyeggel: minden más illeték kizárásával.

A takarmányt és szalmás eleséget

tűzkár ellen a szövetkezet

tetemesen olcsóbban

biztosítja, mint a hazánkban működő bármely más biztosító intézet.

Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek.

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terményeiket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság Budapestben, (József-körut 8. sz.) és a vidéken létesített ügynökségek.

**Törleszt. kölcsön
földbirtokokra.**

Kölcsön a valódi becsérték háromnegyed részéig: 20-60 év körti időre kecskénben. Birtokos felmondhat, pénzügyintézet nem mondhat fel. Csekély kamattal tőke is törlesztetik. Lebonnyoltás leg-
rövidebb idő alatt.

— Convertálás belyeg- és illetékmentes. —
Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtoknyomásolat. 40494

**Ingyen és Jelzőlog Forgalmi-Intézet,
Budapest, Váci-körut 39.**

Intenzív az egyedül, mely az ország minden megyéjéből, halászbástya és a legtekintélyesebb föld birtokosok által olcsón és gyorsan ajánlja.

Kurcz Lipót és Társa

photocinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-
typia, fametszet stb. útján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

STOWASSER J.

császár és királyi udvari hangszerész

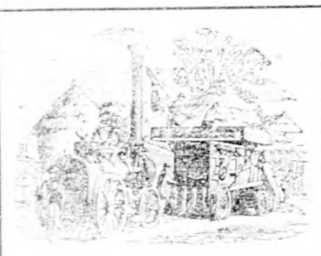
Budapest, II., Lánchíd-utca 5.

Saját gyártmányú fuvó, vonó és ütőhangszereiről ezim-balmairól és mechanikai zenélő-műveiről nagy képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve megküldetik.

**Elpusztíthatatlan erős orgona-harmoni-
kákról** külön árjegyzék kérendő.

Zenekarok felszereléséhez szükséges fuvó, és vonó-hangszerek előnyös fizetési feltételek mellett a legjutányosabb árban szállítanak.

A cs. és kir. közös hadsereg, valamint a m. kir. honvédség zenekarainak egyedüli szállítója.

GRAEPEL HUGÓ

gép- és rostalemez-gyár, malomépítész

Budapesten, V. ker., Külső váczi-út 46. szám.

Marshall Sons & Co. Lmt

angolországi gépgyár vezérigazgatója ajánl utólérhetlen szerkezetű és minőségű Marschal-féle

gőzmozgonyokat és gőzcséplőgépeket,

szabadalmazott

kombinált gabona- és lóhere cséplőgépeket két cséplődobbal,

szabadalmazott gabonacséplőgépeket kombinálva kukoriczamorzsolóval, — Gibás-féle szabadalmazott kazalozó készüléket (golyát), Harrison-féle „Albion” örlőgépeket.

Malomépítészeti osztályom elvállal gazdasági malmok, magas- és félmagas- és vasmőrlő-malmok teljes berendezését és takarmánykamrák felállítását.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ganz és Társa

vasöntő- és gépgyár részvény-társulat,
BUDAPESTEN,
ajánlanak:

Gépészeti s építési munkákat, vas-, aczél- és fémöntvényeket, teljes malomberendezéseket, transmissiókat, zúzóműveket, vízikerekeket jó eredménnyel pótló turbinákat, különösen pedig:

Hengerszékeket kéregöntetű hengerekkel mű- és parasztra-örléshez; kisebb nagyságu darálószékeket, melyek petroleumos vagy elektromos motorral kombinálva daráláshoz gazdasági czéokra kitűnően beváltak.

Petroleum-motorokat közönséges lámpa-petroleummal s adómentes benzinnel való hajtásra; ezen motorok előnyösen helyettesítik a kisebb gőzgépeket és járgányokat, kocsiakra szerelve mint petroleum-lokomobil eséplőgépek hajtására kiválóan alkalmasak. Üzemök biztos és nem tűzveszélyes, mert lámpa és szivattyu nélkül dolgoznak.

Elektromos áramot fejlesztő gépeket, melyek gőz- vagy petroleum-motorral, esetleg turbinával hajtva, ugy világításra, mint az egymástól távolabb álló épületekben elhelyezett tejjgazdasági, takarmány-aprózó, rostáló, eséplő, őrlő stb. gazdasági gépek hajtására is alkalmasak.

349

Legszebb Karácsonyi és Ujévi ajándék

gyermeknek számára

„Pünkösdi Rózsák“

verskötet

Pósa Lajostól.

BOLTI ÁRA DISZES BORITÉKBA KÖTYE 2 FORINT.

Jelenleg azonban 1 forint kedvezményes áron kapható.

(Portómentesen megküldve 1 frt 10 kr.)

Megrendelhető a „FÜGGETLEN UJSÁG“ kiadóhivatalában:

Budapest, Üllői-ut 25. szám.

Csúsz és köszvény,

csúszós, fej- és fogszagatások, hülési és ficzomodási, valamint fagydagánatok ellen meglepő gyorsan és biztosan hat a

DROXIDOLIN

javító gyógyszer, melyek üvege 50 krajczár és 1 frtért kapható

Valódi minőségben kapható **HAVADI DÓZSA ÁRPÁD** gyógyszerész gyári raktárában

ESZTERGOM-TOKOD.

Főraktárak: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész urnál, Budapest, Király-utca 12. sz.

Dr. **EGGER LEO** és **TÁRSA** gyógyszerész uraknál, Budapest, Váci-körut 17. sz.

Az ezredéves orsz. kiállításon kitüntetve.

VARJU ÉS TÁRSA

cs. és kir. szab.

hangszer-ipar telep

BUDAPEST,

VIII. József-körut 20. sz.

Ajánlják saját gyártmányu hangszereiket. Cimbalmok pedál nélkül 45, 55, 60, 65, 75 frtért pedálos 80 frttól feljebb. Czimbalmainkért 2 évi kezességet vállalunk. Iskolahegedűk 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 frtért és feljebb. Régi kijátszott hegedűk nagy választékban 15, 18, 22, 25, 30 frtért és feljebb.

Javítások elfogadtatnak, gyorsan s pontosan eszközöztetnek.

Használt hangszerek becseréltetnek.

Arjegyzék ingyen és bérmentve. Lapunk előfizetői, ha a megrendelésnél e lapra hivatkoznak árengedményben részesülnek.

Megjelent

„Köztelek Zsebnaptár“

és

„Köztelek Évkönyv“

1898-ik évre.

Szerkesztik és kiadják:

RUBINEK GYULA és SZILASSY ZOLTÁN

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkárai.

Az Évkönyv bővített tartalommal, a tavalyinál nagyobb terjedelemben, körülbelül **32,000 gazda és gazdatiszt pontos címével** jelent meg.

A két könyv előfizetési ára a „Független Ujság“ előfizetői részére **2 frt 20 kr.** postadíjjal együtt.

A két könyv csak együttesen rendelhető meg külön-külön nem kapható.

Bolti ára **2 forint 50 kr.**

Megrendelhető a „Független Ujság“ kiadóhivatalában,

Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Köhögés, rekedtség,

tüdő és mellfájás, számarhurut, náthaláz (influenza), továbbá nehéz légzés és a torokbajok különböző neimeinél

Turbolya mellszörp és bonbon

használható meglepő sikerrel. Üvege 1 frt, bonbon 30 krért kapható

